

“Catalunya té un potencial únic per a desenvolupar-se en el sector de la biotecnologia”

Xavier Ferràs, director de Desenvolupament Empresarial del CIDEM, un departament que treballa per ser “la veu de l’empresa dins l’administració”, perquè les indústries catalanes puguin aprofitar al màxim els recursos públics i afrontin amb garanties els reptes.

Catalunya té unes bases molt bones per consolidar sectors empresarials tradicionals i per potenciar sectors emergents. Però per això cal reunir totes les peces d’un trencaclosques estratègic que permeti que la indústria catalana tingui un posicionament òptim. Aquesta és la feina del departament de Desenvolupament Empresarial del CIDEM que, després d’afegir una nova orientació, vol esdevenir “la veu de l’empresa dins l’administració”, en paraules del seu director Xavier Ferràs.

—En què es basa el canvi d’orientació del departament de Desenvolupament Empresarial?

—El gran canvi que ha fet el departament ha afectat l’orientació en el treball de les polítiques que duem a terme: s’ha passat d’un treball horitzontal a un treball sectorial i territorial de les empreses. Això representa sobretot personalitzar més les polítiques que es duen a terme i fer radiografies més ajustades per impulsar sectors emergents que presenten una elevada projecció de demanda internacional o reconfigurar sectors de base més madura perquè esdevinguin més competitius. A aquestes polítiques

de desenvolupament sectorial i territorial cal sumar-hi un servei que atén les empreses i que d’alguna manera actua com a unitat d’informació, que bàsicament era la tasca que abans feia el departament, i que ara es gestiona juntament amb el programa Crèixer en un altre àmbit del CIDEM.

—En què es concreten ara les tasques?

—El conjunt de polítiques passen per dues fases: per una fase d’anàlisi i per la fase d’aplicació. La nostra missió fonamental és fer una prospecció de les empreses per sector i per territori, detectar tots els *inputs* i veure les potencialitats específiques que se’n desprenen i quina estratègia es pot desenvolupar per millorar. A partir d’aquí, la tasca concreta és prestar assessorament, crear línies d’ajut, impulsar programes d’intercanvi, patrocinar jornades, cursos o seminaris, impulsar nous centres tecnològics... I això ho hem de fer a nivell macro (sector) i a nivell de sistema productiu local. I per fer-ho ens coordinem amb l’Observatori de Prospectiva Industrial (OPI).

—Tot això deu requerir una coordinació amb altres departament del CIDEM que són clau en aquestes tasques.

—Sí, sobretot amb el departament de Transferència Tecnològica, ja que estem molt enfocats cap al desenvolupament tecnològic i aquest és un terreny que necessita d’una anàlisi ben acurada, considerant que els nivells de complexitat i de dinàmiques que es presenten són ben diferents depenent dels sectors o de les zones. En alguns sectors, la massa crítica es troba a la universitat, mentre que en altres aquesta massa es troba dins el mateix sector. Per això cal fer una radiografia acurada per poder actuar de manera coordinada i eficient. La coordinació és també imprescindible amb l’OPI (com a executors de les seves diagnòstics) i amb Innovació, concretament d’aquest departament utilitzem els instruments que genera.

—Parlem per sectors i parlem de territori. Com s’agrupen les estratègies?

"La nostra missió fonamental és fer una prospecció de les empreses per sector i per territori, detectar tots els inputs i veure les potencialitats específiques que se'n desprenen i quina estratègia es pot desenvolupar per millorar."

JORDI PRAT

"Les concentracions locals poden competir perfectament amb les grans empreses i a vegades fins i tot millor. Si es duu a terme una bona coordinació, és clar"

—Es poden agrupar per a cadascun dels àmbits o de conjunt. Així per exemple, podem desenvolupar polítiques destinades al sector tèxtil a tot Catalunya, però dins d'aquest sector també es pot treballar amb els anomenats microclústers o sistemes productius més locals, ja que el sector tèxtil, en aquest sentit, disposa de zones geogràfiques amb més concentració on es poden dur projectes coordinats a més petita escala. Fins i tot, les polítiques poden descendir a un ni-

vell més baix i actuar ja en l'àmbit de l'empresa particular.

—Els microclústers poden esdevenir competitiu dins el mercat global?

—Les concentracions locals tenen un conjunt de condicionants que fan que puguin competir perfectament amb les grans empreses i a vegades fins i tot millor. Si es duu a terme una bona coordinació, és clar. Per exemple, es poden establir dinàmiques de rotació, compartir tecnologia, es pot crear una marca local

fora, aconseguir economies d'escala (descomptes en matèries primeres...), plataformes logístiques i tecnològiques, etc. Evidentment, hi ha d'haver la voluntat de fer-ho.

—Sigui a petita o a gran escala, és des de l'administració d'on es pot tenir la visió més global dels problemes i de les possibles solucions?

—Sí. En l'administració podem disposar d'una panoràmica global que després ens permeti buscar factors diferencials i fer un conjunt d'aplicacions per millorar la projecció exterior i la competitivitat. La visió global ens permet veure les oportunitats del sector en què treballem.

—Moltes d'aquestes oportunitats es donen en sectors emergents, com la biotecnologia. En quines línies s'hi treballa?

—La biotecnologia és un sector de futur que a Catalunya té moltes possibilitats de desenvolupament. Si agafem totes les peces del trencaclosques d'aquest sector es pot veure que hi ha un conjunt d'oportunitats i condicionants molt bons, però que falten algunes peces per completar i aquí és on cal treballar.

—Quines són aquestes peces?

—La foto del sector ens diu que Catalunya disposa d'un potencial de recerca biomèdica impressionant, que disposa d'una indústria farmacèutica potent i d'una indústria agroalimentària que té una bona base. Però, quin és el problema? Bona part de la recerca biomèdica no es transfereix al territori, la indústria farmacèutica, malgrat la seva potència, ha de renovar la cartera de productes i encara no és prou competitiva a escala internacional; i la indústria agroalimentària tot just ha començat a entrar en el seu vessant de producte funcional i nutritiu. Així, si d'alguna manera s'aconsegueix fer una transferència de les tres anelles (recerca, farmàcia i agroalimentació) en una *feed-back*, que es retroalimenta, i amb interacció dels tres àmbits, fent convergir recerca bàsica, farmacèutica i agroindústria, el potencial competitiu estarà assegurat. Es tracta d'endreçar-lo i potenciar-lo. I crear el que nosaltres anomenem una bioregió, lligada al gran clúster biomèdic del sud d'Europa que va des de Catalunya fins a Suïssa.

Mar Valldeoriola